

DUPA FARAONI

Odata cea mai bogata si puternica natiune in lumea antica, Egiptul isi pierdea puterea incetul cu incetul. Cucerit de persi in 525 i.H., taramul faraonilor avea sa ramana teritoriul imperiilor straine pentru urmatorii 1000 de ani. Dupa persi au venit grecii si apoi romanii. Dar nici macar acele mari imperii nu au putut sterge cu totul traditiile egiptenilor antici. La fel ca piramidele si templele antice, spiritul faraonilor a razbatut mult dupa ce cuceritorii s-au retras.

CLEOPATRA

Astazi, Cleopatra este cea mai faimoasa femeie din lunga istorie a Egiptului, multumita in special teatrului si filmului. Dar ea a fost de fapt greaca si nu egipteanca. Povestea sa tragica avea mai multe de facut cu planurile generalilor decat cu conducerea pamantului Nilului.

PIATRA ROSETTA

O singura bucata de piatra a ajutat la dezlegarea misterului hieroglifelor. In 1799, soldatii din armata lui Napoleon au gasit in transee o tableta de piatra. Numita acum piatra Rosetta, tableta a fost inscriptionata cu un decret roial in trei limbi : hieroglifica, demotica (o forma scrisa de egipteanca mai cunoscuta) si greaca. Oamenii de stiinta stiau sa citeasca greaca si comparand cele 3 versiuni, au inceput sa descifreze codul hieroglifelor. Scriitorul lingvist francez Jean Francois Champollion a studiat hieroglifile de mic copil. Folosind indiciile din piatra Rosetta si cunostintele sale din alte limbi antice, el a devenit prima persoana ce a descifrat ciudatela simboluri si semne

ALEXANDRU SI ALEXANDRIA

Alexandru cel Mare a luat controlul Egiptului in anul 332 i.H. ca parte a unui plan de a invinge armata persiana. El a instituit o noua capitala si a ordonat construirea unui far magnific. Dar 10 ani mai tarziu, Alexandru se imbolnavi si muri in Babylon. Un general grec numit Ptolomeu a venit apoi la tronul Egiptului. Generalul si descendentei sai au intocmit dinastia Ptolomaca care a condus Egiptul pentru urmatorii 300 de ani.

Farul din Alexandria se ridica inalt deasupra insulei, in port. Focul din varful sau ardea zi si noapte, ghidand navele pierdute in

valurile furtunilor. In fiecare zi, carute trase de cai carau tone de lemn inauntrul turnului pentru a mentine focul aprins.

STAPANIREA ROMANA

Roma a revendicat Egiptul cand Cleopatra a comis sinucidere in 30i.H. Pentru urmatorii 600 de ani, Egiptul a fost cosul de paine al Romei, aducand imperiului transporturi constante de faina.

Imperatiile luau de asemenea aur si argint din minele Egiptului. Dar pe de alta parte, Egiptul a cucerit Roma. Romanii mandri, impresionati de monumentele, oamenii si cultura antica a Nilului, au imitat multe traditii egiptene chiar si in moarte.

Romanii bogati din Egipt isi conservau trupurile, dupa moarte, in mumii. Artistii pictau portretul persoanei decedate si il atasau sicriului, la fel ca mastile din Egiptul Antic.

EXPLORATORI EGIPTENI

Protejati de desertul vast, marea majoritate a egiptenilor inclinau sa stea aproape de Nilul cel datator de viata. Doar luptatorii si comerciantii plecau din valea raului. Din taramuri indepartate, exploratorii aduceau sare si condimente exotice, copaci rari si animale ciudate. Cativa faraoni curajosi au condus armate de cucerire si s-au intors din lupta cu sclavi, tributuri si bogatii.

RAMSES AL II-LEA

Nici un faraon nu a construit mai multe monumente decat Ramses al II-lea. Inscriptiile de pe templele sale vorbesc despre marea sa victorie din lupta de la Quadesh. Dar in realitate, Ramses al II-lea abia a scapat din acea lupta. Spioni hititi l-au indemnat sa atace inainte ca trupele sale sa fie pregatite. Batalia s-a sfarsit prin semnarea a ceea ce pare a fi primul tratat de pace din istorie. Dar pacea nu a tinut mult. Ramses al II-lea si faraonii ce i-au urmat au trebuit sa indeparteze multi invadatori ce treceau deserturile pentru a ataca Egiptul.

Ramses al II-lea a construit mii de monumente inchinate lui insusi in Egiptul Antic, incluzand 4 statui colosale la Abu Simbel. Acesti giganti au stat langa Nil timp de mii de ani. Dar in 1960 inundatiile cauzate de construirea unui nou dig au pus in pericol templul.

Pentru a salva monumentele, expertii le-au taiat in piese si le-au reasamblat pe o stanca inalta din apropiere.

HATSHEPSUT

Voiajul catre taramul Puntului a fost implinirea cea mai de pret a lui Hatshepsut. Ea a acoperit peretii mormantului sau cu inscriptii care vorbesc despre cum navele au facut periculoasa calatorie catre coasta Africana pentru a se intoarce cu minunate bogatii. Animale exotice, condimente, aur si-probabil cel mai valoros dintre toate-copacul de bounty, au fost aduse inapoi de marea regina.

Chiar si astazi, nimeni nu este sigur de locul exact al taramului exotic al Puntului. Cei mai multi oameni de stiinta cred ca acesta se afla probabil aproape de locul unde se afla acum Somalia.

THUTMOSE AL III-LEA

Intr-o serie de campanii militare care au durat mai mult de 20 de ani, Thutmose al III-lea a condus armata Egiptului prin canioane montane periculoase si peste deserturi vaste. Victoria sa cea mai faimoasa—ocuparea orasului Megiddo, la nord de Palestina—a fost prima batalie inregistrata in totalitate in istorie. Trupele sale au capturat mai mult de 2000 de cai de la dusmani.

REGINELE NILULUI

REGELE SI REGINA ERETICA

Pentru mai mult de un deceniu, Nefertiti si sotul ei Akhenaten au venerat zeul soare Aten in orasul nou de la Amarna. Intreg orasul, incluzand palatele si altarele, era dedicat lui Aten. Dar cand Akhenaten muri, Nefertiti dispara fara urma. Nimeni nu stie daca si-a schimbat numele pentru a veni din nou la tron sau daca a fost ucisa cand Tutankamon a ordonat distrugerea Amarnei.

O MOSTENIRE MODERNA

Cleopatra—chiar si numele ei include cuvantul grec pentru faima. Multumita filmelor si starurilor ca Elizabeth Taylor, Cleopatra a devenit una dintre cele mai faimoase figuri ale lumii antice.

Viata si moartea Cleopatrei au fost subiecte pentru nenumarate picturi, scenarii si filme. Scriitorii antichi spuneau ca Cleopatra era inteligenta si puternica dar nu o descriau ca fiind frumoasa. Insa cand cei de la Hollywood au facut un film despre marea regina, au ales cea mai cunoscuta si frumoasa actrita a momentului pentru a juca rolul.

Nici o regina a Egiptului nu a cunoscut un sfarsit mai tragic decat Cleopatra. Mark Antony, sotul ei si un general roman a pierdut o mare batalie pentru controlul Imperiului Roman. Cand Cleopatra a

aflat ca victoria ar fi adaugat Egiptul la imperiul sau si ea va fi trecuta prin Roma ca prizonier, a comis sinucidere pentru a muri cu o oarecare demnitate.

Conform legendei, Cleopatra a tinut un asp pe piept si l-a lasat s-o muste. Oamenii de stiinta spun ca veninul sarpelui ar fi cauzat oprirea brusca a batailor inimii si moartea foarte rapida.